

Sarajevo, 10.04.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.04.2017.- 07.04.2017.

Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	31.3.17		7.4.17		31.3.17		7.4.17		31.3.17		7.4.17		31.3.17		7.4.17	
2 godine	-0,74	-	-0,81	↘	1,25	-	1,29	↗	0,13	-	0,11	↘	-0,19	-	-0,21	↘
5 godina	-0,38	-	-0,48	↘	1,92	-	1,92	→	0,56	-	0,54	↘	-0,12	-	-0,14	↘
10 godina	0,33	-	0,23	↘	2,39	-	2,38	↘	1,14	-	1,08	↘	0,07	-	0,06	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	31.3.17		7.4.17	
3 mjeseca	-0,816	-	-0,880	↘
6 mjeseci	-0,881	-	-0,855	↗
1 godina	-0,722	-	-0,789	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.04.2017. godine (pune linije) i 31.03.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su tokom protekle sedmice bilježili pad na svim nivoima nakon što je veći broj zvaničnika ECB-a, uključujući predsjednika Draghija, u svojim izjavama ukazao na to da još uvijek ne vide potrebu za promjenom aktuelne monetarne politike, te su na taj način ublažili očekivanja tržišta o skorijem povlačenju različitih stimulativnih mjera ove institucije. Izuzetak je guverner Deutsche Bundesbanke g. Weidmann koji je izjavio da je diskusija u vezi s budućim smjericama monetarne politike „legitimna“. Takođe, akademski savjetnici Ministarstva privrede Njemačke su upozorili da nulta politika kamatnih stopa ECB-a predstavlja ozbiljne rizike za finansijski sistem, te da „monetarna politika koju ECB sprovodi od 2014. godine nije srazmjerna rizicima“. Pored ECB-a, uticaj na rast neizvjesnosti tržišta i dalje imaju predstojeći predsjednički izbori u Francuskoj. Pad prinosa je najviše bio izražen kod obveznica srednjeg i dugog roka dospijeća. Prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su smanjeni za po 10 baznih poena na sedmičnom nivou, na najniže nivoe od početka marta tekuće godine.

Austrija je po manjim prinosima u poređenju s prethodnim aukcijama emitovala sedmogodišnje (-0,095%) i desetogodišnje (0,398%) obveznice. Njemačka je emitovala petogodišnje obveznice (-0,45%), a

Francuska desetogodišnje obveznice (0,97%), te obveznice s dospijecom od 14 godina (1,31%), dok je Španija po rekordno niskom prinosu od -0,126% emitovala trogodišnje obveznice, te po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije desetogodišnje (1,61%) i dvadesetogodišnje (2,666%) obveznice. Španija je emitovala šestomjesečne (-0,366%) i jednogodišnje (-0,294%), Belgija tromjesečne (-0,644%) i šestomjesečne (-0,637%), Francuska tromjesečne (-0,561%), šestomjesečne (-0,552%) i jednogodišnje (-0,527%), Holandija šestomjesečne (-0,681%), a ESM tromjesečne (-0,624%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti – EZ	FEB	9,5%	9,5%	9,6%
2.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	FEB	-	7,0%	7,0%
3.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	FEB	11,9%	11,5%	11,8%
4.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	MAR	-40,9	-48,6	-9,4
5.	PMI kompozitni indeks – EZ	MAR	56,7	56,4	56,0
6.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	FEB	4,2%	4,5%	3,9%
7.	Maloprodaja – EZ (G/G)	FEB	1,0%	1,8%	1,5%
8.	Odnos deficita i GDP-a – Italija	IV kvartal	-	2,4%	2,5%
9.	Stopa inflacije – Holandija	MAR	1,3%	0,6%	1,7%
10.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	FEB	3,9%	4,6%	0,0%
11.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	FEB	0,5%	2,5%	-0,5%
12.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	FEB	1,4%	-0,7%	-0,2%
13.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	FEB	3,2%	2,5%	2,6%
14.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	FEB	0,9%	-0,5%	-1,1%
15.	Radnointenzivna proizvodnja – Holandija (G/G)	FEB	-	5,0%	1,8%
16.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	FEB	17,7	19,9	14,9
17.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	FEB	-4,9	-6,57	-8,06

SAD

Tokom protekle sedmice objavljen je veliki broj ekonomskih podataka za SAD, među kojima su najznačajniji bili podaci s domaćeg tržišta rada. Iako je stopa nezaposlenosti smanjena na najniži nivo od 2007. godine, podaci o promjeni broja zaposlenih po sektorima su bili veoma razočaravajući. Pored toga, značajnu pažnju investitora je privuklo i objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice FOMC-a održane u martu, na kojoj je donesena odluka o povećanju referentne kamatne stope. Donošenje ove odluke nije bilo jednoglasno, odnosno donesena je u omjeru 9:1. Prema ovom zapisniku, članovi ovog tijela smatraju da će ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tokom ove godine biti adekvatna mjera, ukoliko se nastavi rast američke privrede u skladu s očekivanjima. Međutim, učesnici na tržišima su bili iznenađeni podrškom većine članova FOMC-a da se već tokom ove godine započne s procesom smanjenja obima Fedovog bilansa stanja, koji trenutno iznosi 4,5 biliona USD. Primjenu ove mjere učesnici na finansijskom tržištu nisu očekivali u tako skorom roku, a članovi FOMC-a su raspravljali o tome da li će se to vršiti na način da se odjednom prestane s reinvestiranjem svih dospijevajućih obveznica ili da se to radi u fazama. Očekuje se da bi ova odluka mogla imati uticaj na rast prinosa američkih obveznica, jer će odsustvo Fedove tražnje za njima uticati na smanjenje njihovih cijena. Nekoliko Fedovih zvaničnika je tokom protekle sedmice dalo izjave kojima su signalizirali svoju podršku smanjenju Fedovog bilansa stanja.

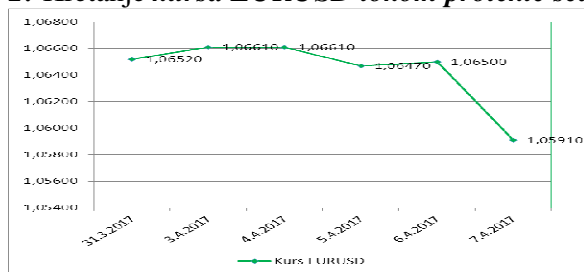
Predsjednik Feda iz Ričmonda g. Lacker napustio je u utorak tu poziciju, nakon što je priznao da je tokom 2012. godine vodio razgovor s pojedinim analitičarima s Wall Streeta, te da je tokom tog razgovora odao povjerljive informacije koje se tiču Fedove monetarne politike.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAR	4,7%	4,5%	4,7%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	MAR	180.000	98.000	219.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	MAR	170.000	89.000	221.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	MAR	17.000	11.000	26.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	MAR	2,7%	2,7%	2,8%
6.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	FEB	1,0%	1,0%	1,5%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	FEB	1,7%	1,8%	1,2%
8.	Trgovinski bilans (milijardi USD)	FEB	-44,6	-43,6	-48,2
9.	Potrošački krediti (milijardi USD)	FEB	15,00	8,78	14,76
10.	PMI indeks uslužnog sektora	FEB	53,1	52,8	53,8
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora	FEB	53,5	53,3	54,2
12.	ISM indeks uslužnog sektora	FEB	57,0	55,2	57,6
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	FEB	57,2	57,2	57,7
14.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	1. APR	250.000	234.000	259.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,0652 na nivo od 1,05910.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Predsjednik Eurogrupe g. Dijsselbloem je izjavio da bi Velika Britanija i ostalih 27 članica EU trebalo da izbjegnu da Velika Britanija potpadne pod WTO pravila na kraju pregovora koji će se voditi povodom Brexita. On je istakao da je važno nastojati umanjiti štetu koja dolazi kao posljedica Brexita i dodao da što više razmišlja o Brexitu postaje sve više zabrinut.

Guverner BoE g. Carney pozvao je Veliku Britaniju i EU na postizanje opsežnog sporazuma koji će obuhvatiti bankarska pravila nakon Brexita, ili rizikuju potencijalne štete po finansijske usluge širom Evrope. Carney je dodao da banke trebaju biti spremne i na "teški" Brexit, te je naveo 14. juli kao rok do kojeg inostrane kompanije koje posluju u Velikoj Britaniji treba da saopšte na koji način namjeravaju da djeluju u slučaju naglog Brexita. Carney je dodao da će pojačati napore ka održavanju nekih klirinških transakcija denominiranih u euru u Londonu nakon Brexita.

BoE bi mogla prekinuti proces otkupa korporativnih obveznica, što je jedna od stimulativnih mjera koja je uvedena nakon Brexita, najranije u ovom mjesecu s obzirom na to da se otkup približio cilju od 10 milijardi GBP.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI radnointenzivni sektor	MAR	55,0	54,2	54,5
2.	PMI građevinski sektor	MAR	52,5	52,2	52,5
3.	PMI uslužni sektor	MAR	53,4	55,0	53,3
4.	Halifax cijene kuća (M/M)	MAR	0,2%	0,0%	0,0%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G)	FEB	3,7%	2,8%	3,3%
6.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	FEB	3,9%	3,3%	2,6%
7.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	FEB	-10,900	-12,461	-11,971
8.	NIESR procjena GDP-a	MAR	0,6%	0,5%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,84852 na nivo od 0,85553, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2550 na nivo od 1,2371.

JAPAN

Savjetnik premijera Abea g. Nakahara je izjavio da bi BoJ trebalo da prekine sa sadašnjom politikom u momentu kada guverneru BoJ Kurodi istekne mandat, a što će se desiti u proljeće 2018. godine. Prema njegovom mišljenju, guverner koji će naslijediti Kurodu bi trebalo da uspostavi novu fazu kvantitativnih olakšica kojom će u manjoj mjeri da kontroliše prinose, kao i da program otkupa obveznica smanji barem za polovinu.

Guverner BoJ Kuroda je odbio da komentariše i iznese stav o tome koji je nivo kursa domaće valute odgovarajući, te je istakao da odluke o valutnoj politici donosi Ministarstvo finansija Japana.

Savjetnik premijera Abea g. Hamada je u nastojanju da preduhitri kritike upućene valutnoj politici, izjavio da bi Japan trebalo da potisne bilo kakve sugestije i špekulacije o tome da se vrijednost domaće valute umanjuje s ciljem trgovinskih prednosti. Hamada je za Reuters izjavio da bi Tokio trebalo da naglasi da Japan ima drugačiju valutnu politiku od Kine, kao odgovor na kritike koje je predsjednik SAD-a Trump uputio trgovinskim politikama Japana, Kine i drugih glavnih ekonomija. Takođe, Hamada je istakao da SAD nastoji da pomjeri pažnju sa zemalja koje „manipulišu“ svojim valutama ka valutama koje su „asimetrične“ čak i ukoliko je neravnomjernost nenamjerna. Pored toga, Hamada je dodao da Japan nije intervenisao na valutnom tržištu kroz politiku „Abenomics“, te da je monetarna politika Japana isključivo usmjerena ka ekonomskim ciljevima u zemlji.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

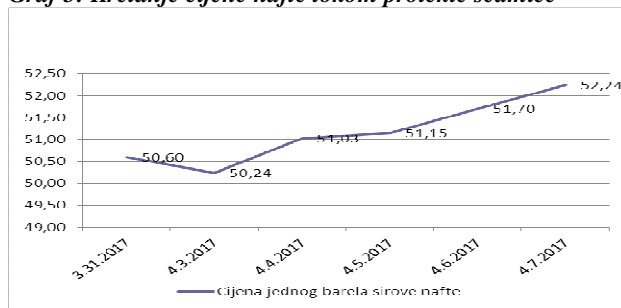
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Povjerenje velikih kompanija radnointen. sektora I kvartal	14	12	10
2.	PMI radnointenzivni sektor F MAR	-	52,4	52,6
3.	PMI uslužni sektor MAR	-	52,9	51,3
4.	Monetarna baza (G/G) MAR	-	20,3%	21,4%
5.	Vodeći indeks P FEB	104,6	104,4	104,9
6.	Koicidirajući indeks P FEB	115,5	115,5	115,1

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 118,67 na nivo od 117,65. JPY je blago aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 111,39 na nivo od 111,09.

NAFTA I ZLATO

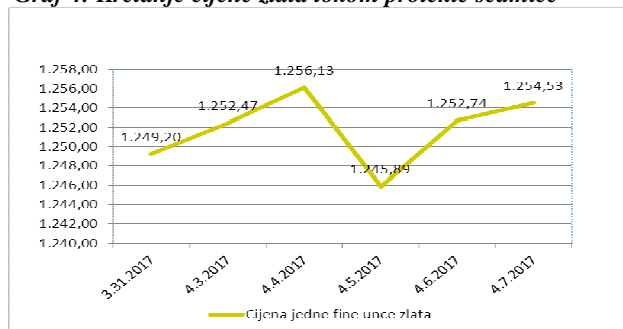
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 50,60 USD (47,50 EUR). Objavljivanje informacija o povećanju obima proizvodnje nafte iz škriljca u SAD-u je početkom protekle sedmice uticalo na smanjenje cijene ovog energenta. Međutim, tokom trgovanja u utorak je objavljena informacija da je zabilježeno neočekivano smanjenje obima proizvodnje nafte na području Sjevernog mora, što se odrazilo na rast cijene nafte. Zatim je tokom protekle sedmice objavljena informacija da su američke zalihe nafte povećane u posljednjoj sedmici marta za 1,57 miliona barela, na novi rekordno visok nivo od 535,5 miliona barela, što je, takođe, uticalo na rast cijene nafte. Posebnu jačinu ovoj informaciji daje činjenica da su učesnici na ovom tržištu očekivali smanjenje američkih zaliha nafte za oko 400.000 barela. Ove informacije i posljedične reakcije tržišta povećavaju sumnju u efikasnost sporazuma koji primjenjuju zemlje članice OPEC-a i druge zemlje proizvođači nafte, a čiji je cilj da se dnevna proizvodnja ovog energenta smanji za oko 1,6 miliona barela. Krajem protekle sedmice cijena nafte je zabilježila značajan rast pod uticajem događaja u Siriji. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,24 USD (49,32 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak, cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.249,20 USD (1.172,74 EUR). Početkom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je zabilježila rast pod uticajem objavljivanja podataka o slabijem od očekivanog rasta proizvodnje prerađivačkog sektora u SAD-u. Međutim, sredinom protekle sedmice objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da se članovi ovog tijela i dalje zalažu za ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tokom ove godine. Međutim, učesnici na tržištu su bili iznenađeni raspravom članova ovog tijela, o tome da bi se već tokom ove godine moglo početi sa smanjenjem obima Fedovog bilansa stanja. Učesnici na tržištu nisu očekivali da će FOMC u ovoj godini početi s povlačenjem ove vrste monetarnih stimulansa, a prema ovom zapisniku to će se vršiti na način da se prestane s reinvestiranjem dospijevajućih obveznica, što bi moglo uticati na rast prinosa američkih obveznica i smanjenje tražnje za zlatom. Međutim, dešavanja u Siriji su krajem protekle sedmice uticala na značajno povećanje cijene jedne fine unce zlata pod uticajem zabrinutosti zbog daljeg jačanja globalnih geopolitičkih tenzija. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.254,53 USD (1.184,52 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremljeno:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.